

OBSAH

KOMUNIKACE V ŽIVOTĚ A V LITERATUŘE	9
OSLOVENÍ	10
Děti → rodiče	10
Rodiče → děti	11
Děti → děti	11
Děti → dospělí	12
J. Vodňanský: <i>Dej si pozor Miloši</i>	13
Fr. Halas: <i>Já se tam vrátím</i>	14
K. Čapek: <i>Anglické listy</i>	14
J. Seifert: <i>Julius Verne</i>	14
O autorech	16
* Co si zapamatujeme (Slovníček pojmů a termínů)	17
I. JAK NAPSAT VZKAZ, POHLED, KORESPONDENČNÍ LÍSTEK, DOPIS?	18
L. Vaculík: <i>Milí spolužáci!</i>	18
Vzkaz	19
Vzkazy J. Wericha <i>otci</i>	19
Pohled, lístek	20
M. Aleš <i>A. Jiráskovi</i>	21
Telegram	21
Dopis	22
J. Wolker: <i>Poštovní schránka</i>	22
Dopis – list – epištola. Román v dopisech	23
M. Jan Hus: <i>List z Kostnice</i>	23
Soukromé dopisy	24
B. Němcová <i>synu Karlovi</i>	24
O. Pavel <i>bratru Hugovi</i>	25
V. Havel: <i>Listy Olze</i>	25
L. Vaculík: <i>Milí spolužáci!</i>	26
Z čeho se dopis skládá	27
K. Čapek <i>O. Scheinpflugové</i>	28
S. Dospivová <i>J. Seifertovi</i>	29
Dopisy „polosoukromé“ a úřední	30
<i>Téma pro rozsáhlejší práci</i>	31

Úřední dopisy	31
Přihláška	33
Žádost	33
<i>Téma pro rozsáhlejší práci</i>	34
Odvolání	35
O autorech	36
* Co si zapamatujeme (Slovníček pojmů a termínů).....	39
II. ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ SITUACE – ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ DRUHY	40
Luštěnka	42
II. A. UMÍME VYJADŘOVAT SVÉ CITY, PROŽITKY, POSTOJE...? JAK TO DĚLAJÍ LYRIČTÍ BÁSNÍCI? ..	43
Lyrika – poezie – báseň – verš	43
1. <i>Píseň písni</i>	45
Přirovnání	46
Literární žánry: píseň	47
2. <i>Bože, přej mé dívce!</i>	48
Refrén	49
3. <i>Ach není tu, není</i>	49
Lidová slovesnost, folklor	50
Rytmus	50
4. O. Pešta: <i>Černé vlasy mé matky</i>	51
5. <i>Podzimní stesk</i>	52
6. P. Verlaine: <i>Podzimní píseň</i>	53
<i>Téma pro rozsáhlejší práci</i>	54
7. J. Seifert: <i>Píseň o jahodě</i>	54
8. J. Suchý: <i>Píseň o rose</i>	55
Síťovka s utajenou písni	56
9. V. Hálek: <i>Kdo v zlaté struny zahrát zná</i>	57
10. Z. Svěrák: <i>Švagr má bagr</i>	58
11. I. Mládek: <i>Dáša Nováková</i>	59
12. F. R. Čech: <i>Zelená je tráva</i>	60
Lyrický strom	61
<i>Téma pro rozsáhlejší práci</i>	62
O autorech a dílech	63

* Co si zapamatujeme (Slovníček pojmů a termínů) 64

II. B. UMÍME VYPRAVOVAT A POPISOVAT? EPIKA, PŘÍBĚH 66

Balada 66

1. *Nedaleko Zborovice* 67

Kramářská balada 68

2. *Když přijeli mezi lesy* 69

Lidová balada 69

3. *J. Neruda: U studánky* 71

Sociální balada 72

Báje, mýty 72

4. *Mýtus o Gilgamešovi* 72

Bájná epická krajina 1 (Báj o potopě světa) 73

Popis děje, přírodního jevu – zpráva – vypravování 74

Téma pro rozsáhlejší práci 75

Próza 76

5. *R. Mertlík: Daidalos a Íkaros* 77

Bájná epická krajina 2 (Řecké báje) 79

Téma pro rozsáhlejší práci 81

Výpisky 81

Křížovka 82

Charakteristika – popis předmětu – inzerát 83

Pověst 84

Legenda 84

6. *O. Sirovátka: Jak rabín Löw udělal Golema* 84

Popis místa 87

7. *J. Voskovec, J. Werich: Píseň strašlivá o Golemovi* 88

8. *A. Jirásek: Faustův dům* 90

Popis místa 92

Popis osoby 92

Popis místnosti 93

9. *A. Jirásek: O Křesomyslu a Horymírovi* 93

Epická krajina 3 (Krajina místních legend a pověstí) 94

Téma pro rozsáhlejší práci 95

Pohádka 95

10. *Bratři Grimmové: Dupynožka* 95

11. *B. Němcová: Pohádka o perníkové chaloupce* 100

Popis pracovního postupu, návod	102
12. J. Werich: <i>Líná pohádka</i>	104
13. M. Macourek: <i>O modrém hrnci, který rád vařil rajskou omáčku</i> ...	106
14. L. Carroll: <i>Za zrcadlem a s čím se tam Alenka setkala</i>	109
Epická krajina 4 (Pohádková).....	110
O autorech a dílech.....	111
* Co si zapamatujeme (Slovníček pojmů a termínů)	112
II. C. DIALOG A MONOLOG V ŽIVOTĚ A DRAMATICKÉM UMĚNÍ	114
Dialog a monolog v životě	114
Dialog – monolog	114
Typy dialogů	115
Dialogy formální – neformální, oficiální – neoficiální, věcné – konverzační, konfliktní – nekonfliktní.....	116
Telefonický rozhovor	118
M. Lasica – J. Satinský: <i>Telefón</i>	118
Záznamník	120
Diskuse, anketa, interview	120
Projev, proslov	121
V. Havel: <i>Projev ke 150. výročí narození A. Dvořáka</i>	122
<i>Téma pro rozsáhlejší práci</i>	123
Dialog a monolog v dramatickém umění	124
1. Sofokles: <i>Antigoné</i>	125
2. W. Shakespeare: <i>Romeo a Julie</i>	129
Co je drama? Co je divadlo?	133
3. W. Shakespeare: <i>Sen noci svatojanské</i>	135
Dramatizace, adaptace, variace	138
4. J. Verne: <i>Cesta kolem světa za osmdesát dní</i>	139
5. J. Verne – P. Kohout: <i>Cesta kolem světa za 80 dní</i>	139
Dramatické umění v rozhlase	142
6. F. Dürrenmatt: <i>Herkules a Augiášův chlév</i>	143
Svět dramatu	144
Svět divadla	144
O autorech a dílech.....	147
* Co si zapamatujeme (Slovníček pojmů a termínů)	147
METODICKÉ POZNÁMKY PRO UČITELE	150